

Силабус курсу:

ОБЛІК І АУДИТ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н. доц. Пчелинська Ганна Володимирівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри обліку і оподаткування

посада

pchelinska@snu.edu.ua

електронна адреса

+380509359892

телефон

Viber за номером

телефону

месенджер

За розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Важливу роль в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень грають облікові дані і фінансова звітність – одні з головних джерел інформації, як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів. У практичній діяльності за допомогою аудиту реалізується одна з найважливіших функцій управління — незалежний фінансовий контроль.

Облік і аудит як навчальна дисципліна формує систему знань студентів щодо методології та організації бухгалтерського обліку, аудиту, використання облікової інформації для складання звітності, економічного аналізу, аудиту і контролю, прийняття управлінських рішень. Тому знання теоретичних засад та питань сучасної практики у сфері бухгалтерського обліку, аудиту є обов'язковими вимогами до діючих та майбутніх фахівців у галузі «05 Соціальні та поведінкові науки», «07 Управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини». У комплексі з іншими економічними дисциплінами бухгалтерський облік і аудит сприяє кращому розумінню економічної сутності та проблематики управління бізнесом.

Результати навчання:

Знання: сутності, предмету, об'єктів бухгалтерського обліку; методу бухгалтерського обліку; сутності, будови бухгалтерського балансу; вимог до документального оформлення господарських операцій; класифікації та структури бухгалтерських рахунків; класифікації та методики заповнення основних облікових реєстрів; техніки і форм бухгалтерського обліку; методологічних засад обліку основних господарських процесів; методики складання фінансової звітності; теоретичних основ аудиту діяльності підприємств.

Вміння: визначати вплив господарських операцій підприємств на бухгалтерський баланс; користуватися Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капталу, зобов'язань, господарських операцій підприємств і організацій; складати первинні документи; заповнювати облікові реєстри; оцінювати об'єкти бухгалтерського обліку; відображати на рахунках бухгалтерського обліку основні господарські процеси; складати фінансову звітність підприємства.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання з економічної теорії, економіки підприємства та мікроекономіки, грошової та кредитної системи країни.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку, аудиту на підприємствах.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають фахові компетентності:

використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аудиту;

здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в бухгалтерському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;

здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій;

застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості;

здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків;

демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Бухгалтерський облік як інформаційна система	2/1	Поняття, сутність та функції бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік у системі наук. Якісні характеристики облікової інформації та принципи підготовки фінансової звітності	Презентації Роздатковий матеріал Ситуаційні завдання Тести Індивідуальні завдання
2	Предмет, метод бухгалтерського обліку	2/1	Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. Методичні прийоми (метод) бухгалтерського обліку. Суть і побудова бухгалтерського балансу. Вплив господарських операцій на баланс підприємства	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Тести Індивідуальні завдання
3	Бухгалтерські рахунки та подвійний запис	2/1	Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Метод подвійного запису. Узагальнення даних бухгалтерського обліку	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Тести Індивідуальні завдання
4	Вартісна оцінка в бухгалтерському обліку	2/3	Сутність та значення вартісної оцінки. Оцінка об'єктів обліку. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Індивідуальні завдання
5	Облік основних господарських процесів	2/4	Методологічні засади обліку господарських процесів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Індивідуальні завдання
6	Фінансова звітність	2/2	Поняття, принципи побудови фінансової звітності. Класифікація фінансової звітності. Порядок складання, подання й оприлюднення фінансової звітності. Форми фінансової звітності	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Індивідуальні завдання
7	Теоретичні основи аудиту	2/2	Сутність, мета, предмет, метод, об'єкти аудиту. Види аудиту. Управління аудиторською діяльністю в Україні. Порядок та умови створення аудиторських фірм	Презентації Роздатковий матеріал Практичні вправи Аналіз ситуацій. Тести Індивідуальні завдання

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996–XIV [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. №2258-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" : Наказ, Положення від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» : Наказ, Положення від 28.05.1999 р. № 137 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ, Положення від 27.04.2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ, Положення від 18.10.1999 р. № 242 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" : Наказ, Положення від 20.10.1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
8. П(С) БО 10 "Дебіторська заборгованість", Наказ, Положення від 29.11.1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" : Наказ, Положення від 31.01.2000 р. № 20 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
10. П(С) БО 12 "Фінансові інвестиції" : Наказ, Положення від 26.04.2000 р. № 91 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти" : Наказ, Положення від 19.12.2001 р. № 1050/6241 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда" : Наказ, Положення від 28.07.2000 р. № 181 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ, Положення від 29.11.1999 р. № 290 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ, Положення від 31.12.1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток", наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. №353 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів: Наказ, Положення від 10.08.2000 р. № 193 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04/paran22>.

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність", наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. №617 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>.

19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: Наказ, Положення від 24.12.2004 № 817 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>.

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами»: Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. №412 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05>

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати»: Наказ, Положення від 28.04.2006 № 415 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06>.

22. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536

23. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. №419 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>

24. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

25. Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку і звітності: лист Міністерства фінансів України від 29.07.2003 р. № 04230-108 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4108201-03>.

26. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету міністрів України від 22.01.1996 р. №116 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>.

27. Про затвердження Положення про Методологічну раду з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 29.1997 р. №230 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0230201-97>.

28. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активу, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

29. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

30. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів від 30.09.2003 р. № 561 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=293623&cat_id=293536.

31. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів від 16.11.2009 р. № 1327 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=293611&cat_id=293536

32. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів від 10.01.2007 р. № 2 [Електронний ресурс]. // Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0002201-07>.

33. Про Статут Аудиторської палати України : рішення установчого з'їзду аудиторів України від 18.05.2019 р. №1/11 [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1_11230-19#Text

34. Положення про сертифікацію аудиторів : рішення Аудиторської палати України від 31.05.2007 р. № 178/6 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/sertifikatsiya>

35. Міжнародні стандарти аудиту : офіційний сайт Аудиторської Палати України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu>

Рекомендована література

1. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник/ Вид. 3-е, доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2006. -640 с.

2. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. – Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23551/1/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf

3. Ленъ В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : Навчальний посібник – К. : Центр навчальної літератури. – 2008. – 608 с.

4. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2010. – 578 с.

5. Сук Л.К. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. – 507 с.

Методичне забезпечення

1. Текст лекцій з дисципліни «Облік і аудит» (для студентів, що навчаються за спеціальностями 051 «Економіка», 072 «Фінанси і кредит, банківська справа, 073 «Менеджмент», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини») / уклад. Г.В. Пчелинська. – Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – 122с.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Облік і аудит» для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 292 «Міжнародні економічні відносини» / Уклад.: Г.В. Пчелинська. – Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2022. – 73 с.

3. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>

4. Роздатковий матеріал.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Таблиця 1

Оцінювання курсу для студентів денної форми навчання

Інструменти і завдання	Кількість балів
Завдання для поточного контролю	40
Індивідуальні завдання	10
Завдання для підсумкового контролю	50
Разом	100

Таблиця 2

Оцінювання курсу для студентів заочної форми навчання

Активність роботи на практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Підсумковий тест	Сума
10	40	50	100

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	<i><u>Знати</u></i> глибоко і в повному обсязі програмний матеріал; грамотно, вичерпно та логічно викладати його в усній або письмовій формі; знати облікову нормативну базу та рекомендовану літературу; виявляти творчий підхід і правильно обґрунтовувати прийняті рішення <i><u>Вміти</u></i> самостійно розв'язувати складні завдання у спеціалізованих сферах професійної діяльності, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосовувати інноваційні підходи.
82 – 89	B	<i><u>Знати</u></i> у повному обсязі програмний матеріал; грамотно, вичерпно та логічно викладати його в усній або письмовій формі; знати основну облікову нормативну базу <i><u>Вміти</u></i> самостійно розв'язувати типові завдання з кількома несуттєвими помилками
74 – 81	C	<i><u>Знати</u></i> у повному обсязі програмний матеріал, що розглядався на лекційних та практичних заняттях; грамотно, вичерпно та логічно викладати його в усній або письмовій формі; знати основну облікову нормативну базу <i><u>Вміти</u></i> самостійно розв'язувати типові завдання з певною кількістю помилок
64 – 73	D	<i><u>Знати</u></i> окремі положення матеріалу тем, що розглядалися на лекційних та практичних заняттях; знати окремі положення облікової нормативної бази <i><u>Вміти</u></i> розв'язувати типові завдання з певною кількістю помилок із залученням джерел інформації
60 – 63	E	<i><u>Знати</u></i> окремі положення матеріалу тем, що розглядалися на лекційних та практичних заняттях <i><u>Вміти</u></i> розв'язувати типові завдання з помилками, які є досить суттєвими, але в межах допустимого, із залученням джерел інформації

35 – 59	Fx	Студент не володіє основним програмним матеріалом, допускає грубі помилки, які свідчать про нерозуміння матеріалу, у розрахунках отримані неправильні результати, на запитання дає неправильні відповіді; припускає принципові помилки у доказах, трактовці понять та категорій, не володіє основними вміннями та навичками при виконанні практичних задач, потрібна додаткова навчальна робота з дисципліни
0 – 34	F	Студент не розуміє і не орієнтується у матеріалі, розрахунки не доводить до кінця, не дає відповіді на запитання; потрібний повторний курс вивчення дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття, на яких проводиться поточний контроль, (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття;
- не користуються гаджетами.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- самостійно виконують завдання (за винятком роботи в групах);
- не використовують додаткові джерела інформації;
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.